

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce: **J. V.**, nar. XXXX, bytem XXXX, XXXX, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.8.2014, č. j. MPSV-UM/6663/14/4S-ZLK, sp. zn. SZ/828/2014/4S-ZLK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 8.8.2014, č. j. MPSV-UM/6663/14/4S-ZLK, sp. zn. SZ/828/2014/4S-ZLK, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou žalobce napadá rozhodnutí žalovaného ze dne 8.8.2014, č. j. MPSV-UM/6663/14/4S-ZLK, sp. zn. SZ/828/2014/4S-ZLK (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo dle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne

16.6.2014, č. j. 205665/14/ZL, a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla v souladu s ust. § 54 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), zamítnuta žádost žalobce o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 30.1.2014.

Žalobce v žalobě uvádí, že správnímu orgánu I. stupně je dobře známo, že je jednáním zúčastněných osob v přímém ohrožení na životě, proto namítá podjatost úředních osob, které zneužívají svých pravomocí. Žalobce jako oprávněný žádá zdejší soud, aby zjistil a udělal audit rozhodnutí všech úkonů těchto zúčastněných osob na Úřadě práce ve Zlíně a vyvodil řádné důsledky. Dle žalobce se tyto osoby podílely v samotném sporu vyřazení z evidence Úřadu práce ve Zlíně v roce 2012. Dle žalobce zde dochází k diskriminaci, ohrožení na životě a porušování základních principů dle Ústavy České republiky. Jako oprávněný má nárok na příspěvek na živobytí a na základní hrazení poplatků s chodem domácnosti. Uvedeným jednáním žalobci vznikají další dluhy, které jsou vymáhány exekucí. Nakonec žalobce soud odkazuje na vyžádání rozhodnutí od žalovaného.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvádí, že žádost o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ze dne 22.5.2014 a uplatněná ode dne 1.4.2014 trpěla vážnými nedostatky, neboť neměla všechny náležitosti dle § 68 zákona o státní sociální podpoře v rozsahu potřebném pro rozhodování o dávce, její výši a výplatě.

Soud po přezkoumání daného vyjádření dospěl k závěru, že vyjádření založené ve spise sp. zn. 41 A 108/2014 se vztahuje k rozhodnutí žalovaného ze dne 28.8.2014, č. j. MPSV-UM/7317/14/4S-ZLK, o němž se vede řízení pod sp. zn. 41 A 109/2014. V tomto spise je naopak založeno vyjádření žalovaného vztahující se k rozhodnutí ze dne 8.8.2014, č. j. MPSV-UM/6663/14/4S-ZLK, neboť zde žalovaný reaguje na řízení týkající se žádosti o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ze dne 22.5.2014 a uplatněné ode dne 30.1.2014. Soud tedy v této věci vzal v potaz vyjádření žalovaného tam uvedené (ve spise sp. zn. 41 A 109/2014).

Žalovaný k nesouhlasu žalobce s napadeným rozhodnutím sděluje, že nárok na výplatu dávky státní sociální podpory vzniká splněním podmínek dle zákona o státní sociální podpoře. Dle § 67 odst. 1 tohoto zákona se řízení o přiznání dávky zahajuje na základě písemné žádosti oprávněné osoby podané příslušné pobočce úřadu práce na předepsaném tiskopisu. Dále odkazuje na § 54 odst. 2 téhož zákona s prekluzivní tříměsíční lhůtou. Žalobce podal žádost o příspěvek na bydlení dne 22.5.2014. Spisová dokumentace orgánu I. stupně neobsahuje žádný doklad o tom, že by žalobce v období od 30.1.2014 do 22.5.2014 učinil u tohoto orgánu nějaké podání. Vzhledem k tomu, že žádost byla podána dne 22.5.2014 a byla uplatněna od dne 30.1.2014, jedná se o uplatnění nároku na dávku po uplynutí lhůty dle § 54 odst. 2 zákona o zákona o státní sociální podpoře. Lhůta pro podání žádosti tedy uplynula dne 30.4.2014. Dle žalovaného tedy nelze dávku ke dni 30.1.2014 z důvodu opožděné žádosti přiznat.

Žalovaný k námitce podjatosti uvádí, že žalobce v průběhu řízení podjatost oprávněných úředních osob nenamítl. Ze spisové dokumentace orgánu I. stupně žádné diskriminační

jednání nevyplývá. Žalobce byl pracovníci řádně poučen o podmínkách nároku na výplatu dávky, nebyl na svých právech krácen a byla mu dána dostatečně dlouhá doba pro uplatnění žádosti.

Žalovaný souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání a navrhuje, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

Ve vyjádření ze dne 16.12.2014 žalobce nesouhlasí s vyřízením věci bez jednání. Dále uvádí, že pro podání replik vyjádření proti žalovanému nemá dostatečné finanční prostředky k zaslání všech jednání a odvolání a žádá zdejší soud o zaslání spisové dokumentace. Na závěr podání vznáší žalobce podjatost soudkyně z důvodu rozhodování v téže věci v roce 2011 (sp. zn. 57 A 137/2011).

Nejvyšší správní soud se s námitkou podjatosti vypořádal bez jejího věcného vyřízení pro opožděnost námítky (žalobce vyrozuměn o osobě soudkyně přípisem doručeným dne 15.12.2014, námitka žalobce předána k poštovní přepravě dne 23.12.2014).

Ústní jednání ve věci bylo nařízeno na den 16.3.2016 v 10 hod. Žalobce se nedostavil bez řádné omluvy, tudíž bylo jednáno v jeho nepřítomnosti. Žalovaný se dostavil a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě.

Ze správního spisu vyplývá, že dne 22.5.2014 byla žalobcem podána žádost o příspěvek na bydlení u správního orgánu I. stupně, v níž žalobce žádá o přiznání dávky ode dne 31.1.2014 do 31.3.2014. Dne 2.6.2014 bylo vypraveno vyrozumění účastníka řízení, v němž je uvedeno, že žadatel (žalobce) nemá nárok na dávku, neboť nárok byl uplatněn dne 22.5.2014, což je více jak tři měsíce ode dne 30.1.2014 (od data, kdy dávka náleží). Na uvedené žalobce reagoval tak, že uplatnil nárok jako žadatel za období leden až březen již dne 30.4.2014, kdy jeho žádost však byla odmítnuta zastupující kolegyní.

Dne 16.6.2016 bylo rozhodnuto správním orgánem I. stupně č. j. 205665/14/ZL o zamítnutí předmětné žádosti, neboť nárok nebyl uplatněn v zákonné lhůtě.

Dne 8.8.2014 bylo vydáno napadené rozhodnutí, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvádí, že žalobci uplynula lhůta pro výplatu dávky uplatněné od dne 30.1.2014 dne 30.4.2015. Protože žalobce podal žádost až dne 22.5.2014, nelze podle § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře příspěvek na bydlení přiznat.

Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s. ř. s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Žaloba je důvodná.

Předmětem posouzení v řízení o žalobě je zákonnost rozhodnutí správních orgánů o zamítnutí žádosti žalobce o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení od 30.1.2014 do 30.3.2014.

Podle ust. § 51 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře příspěvek na bydlení se přiznává na období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, jsou-li splněny podmínky nároku na tuto dávku jen po tuto kratší dobu. Příspěvek na bydlení náležející podle věty první se v rámci uvedeného období vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na tuto dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí. Je-li příspěvek na bydlení vyplácen k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, náleží jeho výplata v bezprostředně následujícím kalendářním čtvrtletí, jen jestliže nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto následujícího kalendářního čtvrtletí se prokáže výše rozhodných příjmů za kalendářní čtvrtletí, k jehož poslednímu dni byla dávka vyplacena. Neprokáže-li se rozhodný příjem podle věty třetí, zastaví se výplata příspěvku na bydlení od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši příjmů pro výplatu příspěvku na bydlení na následující kalendářní čtvrtletí. Neprokáže-li se rozhodný příjem ani do konce kalendářního čtvrtletí, za které by se měla uvedená dávka vyplácet, nárok na příspěvek na bydlení zaniká. Ustanovení věty třetí až páté neplatí, jde-li o příspěvek na bydlení vyplácený k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí končícího dnem 30. června. Ustanovení věty třetí až šesté se vztahuje také na prokazování nákladů na bydlení. Prokáže-li se nárok na výplatu příspěvku na bydlení za dobu, za kterou výplata této dávky podle tohoto odstavce nenáležela, nebo prokáže-li se nárok na příspěvek na bydlení za dobu zániku nároku na tuto dávku podle tohoto odstavce, postupuje se obdobně podle odstavce 1 věty páté až sedmé.

Podle ust. § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře nárok na výplatu dávky nebo její části, jde-li o dávky uvedené v § 2 písm. a) bodech 1 a 2, § 2 písm. b) v bodu 1 (*mj. příspěvek na bydlení*), zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží; to neplatí, jde-li o případ uvedený v § 53 odst. 1 a v § 62 odst. 5. Lhůta podle předchozí věty neplyne po dobu řízení o dávce.

Příspěvek na bydlení je přitom dávkou vymezenou v § 2 písm. a) v bodu 2 zákona o státní sociální podpoře. Ust. § 53 odst. 1 citovaného zákona se potom vztahuje na případy dávek neprávem přiznaných či odepřených a § 62 odst. 5 rodičovského příspěvku.

Soud se předně zabýval otázkou, zda byly naplněny předpoklady pro nepřiznání příspěvku na bydlení dle zákona o státní sociální podpoře. Správní orgány se žádostí nezabývaly po věcné stránce, tedy zda jsou splněny náležitosti žádosti dle § 68 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře, ale pouze včasností podání žádosti. Žádost byla podána dne 22.5.2014, v níž žalobce uplatnil příspěvek na bydlení od 30.1.2014. Správní orgán I. stupně tuto žádost zamítl pouze s poukazem na § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře s odůvodněním, že žalobce neuplatnil nárok na výplatu dávky v zákonné lhůtě, která činí tři

měsíce od vzniku nároku na dávku. Žalovaný s touto argumentací souhlasil a s ohledem na stejné ustanovení odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně zamítl.

Z napadeného rozhodnutí a vyjádření žalovaného vyplývá, že správní orgány žádost o příspěvek na bydlení posuzují předně podle data, od kterého žadatel chce nárok uplatnit. Pokud uvedené datum nespadá do časového úseku tří měsíců před datem podání žádosti, automaticky tuto žádost zamítají. Soud má však za to, že toto časové ohraničení z žádného ustanovení zákona o státní sociální podpoře nevyplyvá. Dle § 51 odst. 2 věty první tohoto zákona příspěvek na bydlení se přiznává na období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, jsou-li splněny podmínky nároku na tuto dávku jen po tuto kratší dobu. Dle věty druhé příspěvek na bydlení náležející podle věty první se v rámci uvedeného období vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na tuto dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí. Z uvedeného vyplývá, že je možné přiznat nárok na dávku za kratší dobu než je kalendářní čtvrtletí. Není zde ani tak důležité, od kdy žadatel o dávku žádá, ale od kdy jeho nárok na výplatu dávky zanikl.

V rozsudku ze dne 2.2.2011, č. j. 3 Ads 131/2010-42, Nejvyšší správní soud k § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře poukazuje na jazykový a logický výklad, dle něhož nárok na výplatu příslušné dávky náleží při splnění zákonných podmínek od jeho uplatnění v před. Zpětně lze potom příspěvek, resp. jeho výplatu přiznat jen za období, pro něž uplynutím zákonem stanovené tříměsíční lhůty nárok nezanikl. Jinak vyjádřeno, zpětně lze nárok přiznat nejvýše za tři měsíce před uplatněním nároku. Dle právní věty citovaného rozhodnutí „*dávky uvedené v § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře, je možné vyplatit zpětně jen za období tři měsíců před podáním žádosti o přiznání těchto dávek, v důsledku níž vzniká nárok na výplatu dávky*“. Tento rozsudek reaguje na jiné námitky žalobce v něm uvedené, avšak je možno z něj aplikovat výklad ust. § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře.

Z citovaného rozhodnutí soud dovozuje dle doslovného výkladu, dle něhož je možno příspěvek na bydlení vyplatit zpětně tři měsíce od podání žádosti, kdy není rozhodné datum, od kterého je žádost uplatněna, ale datum podání žádosti. Pokud tedy žalobce nárok uplatnil dne 22.5.2014, mohl mu být přiznán zpětně nejdříve od 22.2.2014. Správní orgán I. stupně rozhodl, a žalovaný jako odvolací orgán potvrdil, že se žádost o příspěvek na bydlení za období od 30.1.2014 do 30.3.2014, podaná dne 22.5.2014, zamítá. Zdejší soud má za to, že správní orgány neměly toto ustanovení vykládat extenzivně a žádost zamítnout v celém rozsahu, ale posoudit, zda nebylo možné žadateli o příspěvek na bydlení (žalobci) přiznat zčásti, a to za období od 22.2.2014 do 30.3.2014. Je nepochybné, že nárok na dávku ode dne 30.1.2014 do 21.2.2014 zanikl.

Krajský soud tak dospěl k závěru, že žalovaný (stejně tak správní orgán I. stupně) ust. § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře na posuzovanou věc nevyložil a neaplikoval v souladu se zákonem, neboť dostatečně neposoudil, v jaké části zanikl nárok na výplatu

příspěvku na bydlení a naopak v jaké části se měl správní orgán I. stupně předmětnou žádostí zabývat po věcné stránce.

Soud uznává, že je možné, že v dalším řízení bude žalobci žádost o příspěvek opět zamítnuta, avšak ne z důvodu zániku celého nároku, ale např. pro nesplnění zákonných náležitostí žádosti dle § 68 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře.

K návrhu žalobce, aby zdejší soud zjistil a udělal audit rozhodnutí všech úkonů těchto zúčastněných osob na Úřadě práce ve Zlíně a vyvodil řádné důsledky, soud konstatuje, že k takové kontrole nemá zákonné oprávnění.

Podle § 78 odst. 1 věta první s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení.

Jelikož žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí nesprávně aplikoval ust. § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře, soudu nezbyvá, než rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost, a to pro nesprávnou aplikaci zákona, zrušit. Soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), kdy žalovaného zavazuje k tomu, aby vydal nové rozhodnutí ve věci žádosti žalobce o příspěvek na bydlení, když při vydání nového rozhodnutí věc posoudí tak, že nárok na výplatu dávky od 22.2.2014 do 30.3.2014, v řízení o žádost o dávku státní sociální podpory - příspěvek na bydlení uplatněné od 30.1.2014 do 30.3.2014, nezanikl.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. s. ř. s. Ve věci měl úspěch žalobce, náklady řízení nežádal, pokud jde o žalovaného, ten ve věci úspěch neměl, bylo tedy rozhodnuto tak, že účastníkům náhradu nákladů soud nepřiznal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16. března 2016

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Eva Drlová